

Nieuwsbrief 4 Sharon Webster Niger Micro-krediet April 2008

Afscheid nemen

De laatste maanden zijn omgevlogen. Ga je van een gevoel dat je nog zeeën van tijd hebt, omdat in Afrika het ritme toch anders ligt, naar ooh ik moet nog zo veel zien en doen. De laatste keer dat ik geschreven heb was ik net een paar weken de dorpen ingetrokken voor een evaluatie na aanleiding van de diefstal bij mijn project. Om even het geheugen op te frissen het doel van de missie was het controleren van alle bonnetjes, aangaande het geven van kredieten, rentes en terugbetalen van kredieten. Achterliggende gedachte was natuurlijk het verifiëren of het bedrag dat Hinfani aan kredieten had verleend ook daadwerkelijk op de bedoelde bestemming was aangekomen. Het rapport is hier voor geschreven en geconstateerd kan worden dat er hier en daar wel wat fouten zijn gemaakt, maar dat dit over het algemeen fouten waren die niet met diefstal te maken hadden. Gedacht moet worden aan handtekeningen die niet zijn geplaatst, kopieën die niet op de bestemming zijn en het slecht geïnformeerd zijn van sommige groepen. Het rapport heeft hier nog eens de nadruk op gelegd en richtlijnen gegeven om dit te verbeteren.

De laatste maanden ben ik vooral verder gegaan met het ondersteunen van het team. De diefstal was nog steeds niet opgelost en ik had het gevoel dat het onderzoek muurvast zat. Hadden de mensen van Hinfani nog hoop dat het ooit nog zal worden opgelost, ik had na drie maanden het gevoel dat we het fijne er nooit van zullen weten. Twee van mijn collega's, die vast zaten, zijn vrijgelaten onder voorbehoud, maar helaas zat een van hen nog vast toen ik Dosso verliet. Ook hij had voorwaardelijk vrij gevraagd, maar dit was nog niet gegeven. Waarom dit precies is weet ik niet, misschien omdat hij meer verantwoordelijk is voor wat er gebeurt is maar misschien ook wel omdat zijn advocaat simpelweg niet de juiste mensen kent in Dosso. Ik heb hem de laatste week dat ik nog moest werken opgezocht en ik denk dat een kleine omschrijving van de gevangenis wel op zijn plaats is. Het ziet er op het eerste gezicht, namelijk niet uit zoals mensen zich misschien een gevangenis in Afrika voorstellen. Je komt binnen door een grote poort die de hele dag gewoon open staat. Bezoek mag vanaf 8 uur de hele dag komen tot aan zonsondergang. Je loopt een groot erf op waar aan de linker kant vrouwen staan te koken op openvuur en een paar wachters onder een boom zitten waar je, je moet melden. Je geeft aan wie je wilt zien en negen van de tien keer zit diegene al met een ander te praten onder een afdak met een betonnen bank.

Als de gevangene er niet is dan wordt hij geroepen uit een van de afgesloten ruimtes. Dit is een gesloten deur en je kunt dan ook niet zien wat daar achter gebeurt. Je ziet geen tralies, maar mijn collega heeft mij verteld dat het erg smerig is en dat er totaal geen privacy is. Er zijn twee gedeeltes, een gedeelte voor functionarissen en minderjarigen waar veel minder mensen zitten en een gedeelte waar de rest zit. In dit laatste gedeelte zitten soms wel 100 mensen

samen. Mijn collega zit gelukkig in het eerste gedeelte. Hij heeft ook toestemming om op zijn computer te werken en naar mijn weten mag hij zijn telefoontje gewoon meenemen. Misschien dat deze gevangenis op het eerste gezicht niet zo erg lijkt, maar ik heb altijd het gevoel dat mensen hier tien, twintig jaar vast kunnen zitten zonder een proces te hebben gehad. Dat het leven alleen maar uit wachten bestaat. De gevangenis wordt een deel van je sociale leven. In plaats dat mensen bij je thuis aanwippen komen ze dagelijks even langs de gevangenis en dan kan er even bij gekletst worden en dan gaan ze weer. Het is en blijft een raar systeem en voor mij was het een moeilijk moment toen ik weg moest, want ik had graag het einde van deze affaire gezien.

Op het werk zelf waren vaak nog spanningen voelbaar, maar langzaam aan werd het tekort aan personeel wel opgelost. Een van de collega's was vrijgelaten en weer beperkt aan de slag gegaan en voor de andere kredietagent was iemand anders aangenomen. Ik hield mij vooral nog bezig met het goed registreren en archiveren van alle krediethandelingen en probeerde zoveel mogelijk te helpen waar dat nodig was. Uiteindelijk ben ik eind maart bij Hinfani vertrokken met een gevoel dat ik mijn steentje heb meegedragen in moeilijke tijden voor het project.

Het Noorden en In-Gall

De laatste maanden leek het een stuk kalmer te zijn in het Noorden aangaande de opstand. Er zijn geen meldingen van mijnen meer gemaakt en toen een vriendin van mij vertelde dat ze naar In-Gall zou gaan besloot ik om te vragen of ik mee mocht. Ik wilde afscheid nemen van de mensen daar en een evaluatie uitvoeren voor mijn kleine kredietproject voor *Femmes et Future*. Het wordt nog steeds afgeraden om naar het noorden te reizen, maar er gaat nog wel gewoon een bus. Eirene heeft me voor 8 dagen extra verzekert en voor dat ik het wist zat ik in de bus naar het Noorden. De laatste 300 km reden we in colonne met militaire begeleiding en je kon toch wel behoorlijk wat spanning voelen. Meerdere keren hebben we stil gestaan en werden een paar koeien gevolgd met een machinewapen. Bij het kruispunt naar In-Gall werden we opgewacht door een auto en daar bleek dat de afgelopen tijd wellicht niet veel berichten over mijnen naar het zuiden doorsijpelden, maar dat er wel degelijk incidenten waren. Ook profiteren bandieten van de situatie om hier en daar auto's te overvallen.

Aangekomen in In-Gall was echter alles als vanouds. Ik bleef bij een collega met zijn familie en een hoop mensen waren blij om me nog te zien. In In-Gall zelf is niet veel te merken van de rebellie. Mensen leven hun leven en ook al zijn er wat meer militairen rondom In-Gall zelf dit zorgt niet echt voor problemen. Ik had twee dingen op mijn programma staan een evaluatie voor *femmes et future* en afscheid nemen van iedereen. Het project loopt op zijn einde, de groepen moeten april en mei terugbetalen en ik was benieuwd hoe het ervoor stond. Twee dagen heb ik groepen bezocht. Ik heb hen vragen gesteld zoals:

- Hoe gaat het met de groep?
- Zijn er veranderingen binnen de groep?
- Zijn er problemen met het terugbetalen van de kredieten?
- Wat doen jullie met het krediet?
- Waar halen jullie de producten vandaan?
- Waar verkopen jullie het eindproduct?
- Is er behoefte aan meer hulp van de spaarbank?
- Ondervinden jullie last van de opstand?
- Is het moeilijker geworden om spullen te transporteren?
- Zijn de prijzen gestegen in verband met de opstand?
- Etc.

Ik ben veel aan de weet gekomen deze twee dagen, omdat mensen mij nu al vaker hadden gezien kreeg ik de indruk dat de vrouwen opener waren. Vaak zeggen mensen niet wat de problemen zijn, omdat in Niger zelden wordt gesproken over dit soort zaken met vreemdelingen. Ook zijn mensen voorzichtig met het geven van persoonlijke informatie in verband met de opstand. Het is heel moeilijk om een goed gesprek met iemand te hebben aan de telefoon, omdat zij bang zijn om afgeluisterd te worden. Of deze vrees terecht is of niet ik was blij om persoonlijk met mensen te spreken.

De vrouwen vertelden dat binnen de groepen weinig problemen zijn, omdat dit de tweede keer is dat zij een krediet krijgen en de rotte appels eruit zijn. Dat het terugbetalen van de kredieten geen probleem is, maar dat het soms moeilijk is om de rente te betalen. Dat sommige groepen extra druk voelen, omdat zij elke maand de rente willen betalen maar dat hun product zich hier niet voor leent. Een voorbeeld hiervan is vetweide. Het groot brengen van jonge beesten om door te verkopen. Je kunt dan pas terugbetalen als de dieren zijn verkocht en dus niet elke maand een bedrag sparen om de rente te betalen. Dit geldt ook voor het maken van gebruiksvoorwerpen, zoals matten. Vrouwen zijn soms genooddaakt om deze voor een lagere prijs te verkopen, omdat zij de rente moeten betalen en dus niet zoals voorheen maanden kunnen wachten totdat de winkelier de mat heeft verkocht.

De vrouwen geven echter wel toe dat dit proces ervoor zorgt dat zij veel duidelijker weten hoeveel winst zij maken en hoeveel de productie kost. Voorheen gingen er soms maanden overheen, voordat iets werd verkocht en op dat moment dachten zij een hoop geld in handen te hebben. Nu bespreken zij veel meer alle kosten, doordat zij een rekening hebben bij de bank die zij willen vullen en omdat zij rente betalen. Het verlagen van de prijs voor een mat betekent bijvoorbeeld niet dat zij de winkelier zijn 500 francs niet hoeven te geven. De groepen worden professioneler en moeten daarom op zoek naar betere en grotere afzetmarkten.

Als ik over de opstand vroeg dan kreeg ik in eerste instantie te horen dat zij geen last hadden. Ik vroeg dan vaak door, bijvoorbeeld of het niet moeilijker werd om

producten te transporteren en dan kreeg ik te horen dat het niet moeilijker was maar wel duurder. Sommige groepen, vooral diegene die zich bezig hielden met dieren, hadden hier geen last van omdat zij niet genoodzaakt zijn om buiten In-Gall te gaan. De dieren worden gekocht en verkocht op de lokale markt. Andere groepen zijn echter afhankelijk van de markt in Agadez. Zij kopen hier groentes of palmladeren en die worden schaarser en daardoor duurder. Ook tussenpersonen vragen meer geld, omdat het leven door de opstand te duur wordt. Transport is geen probleem, maar de mensen die de bagage op de busjes laden vragen hiervoor nu een dubbele prijs. Indirect hebben mensen dus wel last van de opstand ook al wordt in het dorp zelf niet gevochten.

Na en tijdens mijn verblijf in In-Gall hoorde ik steeds meer verhalen over bandieten die van de situatie profiteerden. Er waren veel meer diefstallen, auto's werden gestolen en er werd zelfs een ambulance gestopt. Een zwangere vrouw werd achtergelaten en de ambulance werd meegenomen. Toen bleek dat ik de dag dat ik terug zou gaan geen bussen reden, omdat er niet elke dag een konvooi langs kwam beseftte ik dat het leven niet makkelijker was geworden in In-Gall en dat het inderdaad beter was dat ik daar niet meer permanent verbleef. Het was ook heel onwerkkelijk om de volgende dag langs de kant van de weg te wachten op een grote stoet bussen en auto's onder begeleiding van militairen. Er stond erg veel wind en we konden ze al van ver aan zien komen door een grote stofwolk. Toen we na 300 km de militairen weer achterlieten was dat toch een hele opluchting.

Helaas moet ik ook melden dat de situatie na mijn verblijf in het Noorden sterk verslechterd is. Boven Agadez zijn enkele mensen gedood door het leger en nu hebben zowel de overheid en de rebellen de lokale mensen geadviseerd om het gebied te verlaten. Amnesty International heeft zich uitgesproken tegen de overheid en hen verzocht om zo snel mogelijk te stoppen met het maken van burgerslachtoffers. Het werd steeds duidelijker de afgelopen twee maanden dat de mediastilte in Niger rondom de opstand niet was, omdat het beter ging maar juist slechter. Het was voor mij zeer moeilijk om onder deze omstandigheden afscheid te nemen van Niger en ook de mensen van Eirene zoeken naar manieren om zich in te zetten voor de regio.

Een andere zaak of hieraan gekoppeld was het opduiken van allerlei proefboringen naar uranium rondom In-Gall. Ik heb gehoord dat er nu Canadezen, Zuid-Afrikanen, Japanners en Chinezen in In-Gall zijn in verband met mijnen. De overheid heeft meer dan 100 vergunningen gegeven om de natuurlijke rijkdommen te gaan delven. Gedacht moet worden aan goud, zilver, steenkool en uranium. De bevolking in In-Gall was in eerste instantie misschien zeer tevreden met nieuwe banen in het vooruitzicht, maar beseft nu dat dit wel erg veel vergunningen zijn. Zij hadden niet voorzien dat bedrijven allemaal tegelijk zouden komen en 4 proefboringen rondom het dorp heeft hen doen beseffen dat het dorp zelf misschien in gevaar komt. Het meest schrikbarende

aan deze hele situatie is dat er door de militaire conflicten op dit moment totaal geen internationale controle is in de regio en deze mijnbedrijven dus eigenlijk vrijspel hebben.

Mijn avontuur met Eirene in Niger zit er op, maar ik zal me zeker nog blijven inzetten voor de mensen in Niger. Vooral In-Gall en de mensen daar hebben een warm plekje in mijn hart. Ik ben nog steeds nou betrokken bij de spaarbank daar en wil graag verder borduren op het project met *Femmes et Future*. Ik heb in ieder geval erg veel geleerd de afgelopen 18 maanden en ben van plan om verder te gaan in de ontwikkelingsamenwerking. Ik wil alle medewerkers van Eirene bedanken voor deze kans en wens hun veel succes met verdere activiteiten. Ik bedank ook alle nieuwe vrienden en collega's in Niger voor hun eindeloze geduld en steun. Ook wil ik natuurlijk al mijn supporters bedanken zonder hen was mijn avontuur in Niger niet mogelijk geweest. Aan allen hartelijk dank voor een onvergetelijke ervaring, Sharon Webster.

En nu als afsluiter iets anders. Voorheen gaf ik altijd een aantal extra verhalen mee, maar dit keer heb ik de mogelijkheid om enkele van mijn mooiste foto's mee te sturen.

Foto voor Foto: Giraffen in Niger, Zonsondergang boven Niger rivier, L' Air gebergte, markt Agadez, straatventer, traditionele kamelenput, jongen die kool verkoopt, Touaregue kamelen, ezeltje, zandduinen en straatbeeld Agadez